

Svar på förslag till nationell plan för transportsystemet 2018-2029

Ärendebeskrivning

Trafikverket har på uppdrag av regeringen upprättat ett förslag till nationell plan för transportsystemet 2018-2029. Planförslaget är trafikslagsövergripande och med en av riksdagen beslutad ram om 622,5 miljarder kronor.

Region Örebro län har upprättat ett svar på förslag för nationell plan för transportsystemet 2018-2029.

Hallsbergs kommun ställer sig bakom Region Örebro läns yttrande. Utöver det vill kommunen som ett förtydligande lyfta delar av yttrandet som är särskilt viktiga för Hallsbergs kommun och lämna det som ett eget svar.

Ärendet

Namngivna investeringar i Örebro län

Dubbelspår Hallsberg-Degerön och Hallsbergs rangerbangård

Färdigställandet av dubbelspår på sträckan Hallsberg-Degerön är i planförslaget försenat i jämförelse med nu gällande plan. Sträckan utgör en mycket viktig länk i den nationellt och internationellt betydelsefulla ScanMed-korridoren. Det är därför angeläget att man även planerar utbyggnaden utifrån detta stråkperspektiv. Eftersom full effekt av dubbelspårutbyggnaden uppstår först när helheten är genomförd bör de sista etappernas byggstart tidigareläggas.

Hallsberg är Sveriges största rangerbangård som hanterar nästintill lika många rangeringar per år som Göteborgs och Malmös rangerbangårdar tillsammans enligt siffror från 2013. Hallsberg är en viktig nod för hållbara godstransporter i hela Sverige. Utbyggnad av Hallsbergs rangerbangård måste därför ske sammanhållet och med ett systemperspektiv. De åtgärder som föreslås inom ramen för TEN-T nätet, att kunna köra längre (750 meter) och tyngre tåg fram till 2030, är en bra start men inte tillräckligt för att gå i takt med övriga Europa. Danmark bygger numera för 1000 meter långa tåg, Sverige bör göra detsamma. Vi efterfrågar ett ökat helhetsperspektiv för Hallsberg som ett nav för godstransporter i Skandinavien där utbyggnad av kapacitet på rangerbangården och på omgivande banor görs samlat och långsiktigt. Den försening av byggstart på de tre sista etapperna av dubbelspåret Hallsberg-Degerön som Trafikverkets planförslag innebär försenar också dubbelspårets nyttor och effekter. Vi efterfrågar därför en tydlig plan för hur utvecklingen av Hallsberg ska fullföljas även efter planperioden.

Riksväg 50/Bergslagsdiagonalen

Planförslaget innehåller investeringar på flera viktiga sträckor på riksväg 50 vilket är välkommet. När dessa är genomförda kommer riksväg 50 vara mittseparerad från Motala i söder till Lindesberg i norr,

Dnr:17/KS/196

2017-11-01

ett lyft för ett av Sveriges tyngsta godsstråk på väg. Det måste dock tydligt framgå av den nationella planen att det långsiktiga syftet med investeringarna är att skapa ett nationell stråk med genomgående god standard. Syftet med investeringarna kan rimligen inte vara att skapa god standard på enskilda delsträckor, medan andra brister på vägen kvarstår utan plan för när det ska åtgärdas. Brister kvarstår nu bland annat på riksväg 50 mellan Lindesberg och Ludvika. Denna sträcka bör finnas med som en utpekad brist i förslaget till nationell plan.

Laxå bangård

En ombyggnation av Laxå bangård har varit nödvändig i många år ur ett trafiksäkerhets- och kapacitetsperspektiv därför är det välkommet att åtgärden nu finns med i förslaget till nationell plan. Det är dock olyckligt att åtgärden ligger sent under planperioden både ur ett trafiksäkerhetsperspektiv för resande till och från Laxå och ur ett kapacitetsperspektiv då åtgärden är en av de effektivaste för att höja kapaciteten på Västra Stambanan. Region Örebro län efterfrågar en dialog med Trafikverket om att med gemensamma ansträngningar åstadkomma ett tidigare genomförande av åtgärden.

Övriga investeringar av vikt för Örebro län

Örebro län ligger mitt i Sverige, mitt emellan huvudstadsregionerna Stockholm och Oslo och genomkorsas av några av landets största och tyngsta transportstråk för såväl persontransporter som godstransporter. Genom länet passerar E18, E20 och Riksväg 50, Västra Stambanan och Godsstråket genom Bergslagen. Här har Mäljarbanan sin ändpunkt, tågen på Svealandsbanan sträcker sig ofta ända till Örebro län och Bergslagsbanan går genom länets norra del. Här finns också Hallsberg som är Sveriges största rangerbangård med cirka 300 000 rangerade vagnar per år. Att infrastrukturen fungerar i Örebro är därför viktigt för hela landet, men det är också viktigt för Örebro att infrastrukturen fungerar utanför det egna länet. Region Örebro län vill därför framföra följande kommentarer angående namngivna åtgärder i resten av landet:

Västra Stambanan

Västra stambanan är den enda spårbundna länken mellan Stockholm-Mäljarregionen och Göteborgsregionen, och är för överskådlig tid ett nationellt intresse som Sveriges viktigaste järnväg för person- och godstransporter i stråket. Västra stambanan förbinder Hallsberg, Sveriges största rangerbangård, med Göteborgs hamn och är ett viktigt stråk för hela Sveriges näringsliv. Västra stambanan har redan med dagens trafik betydande begränsningar. Samtidigt visar prognoserna för nationen tydligt på en årlig ökning för såväl person- och godstransporter till 2040.

Trots de förslag till åtgärder som redovisats konstateras att Västra stambanan kommer att ha kvarstående betydande brister avseende kapacitet, robusthet och användbarhet. Kapacitetsbristen medför att banan återkommande förklaras som överbelastad, men endast för kortare delsträckor. Orsaken till överbelastningen har dock sin grund i hög belastning och bristande kapacitet i hela stråket. Det saknas en samlad systemanalys och förslag till åtgärder i stråket som säkerställer en

samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning. Västra stambanan måste hanteras som ett sammanhållet stråk av vikt både nationellt och regionalt för såväl person- som godstransporter. Även Ostlänken kommer innebära avlastning finns betydande kapacitetsbrister från Flemingsberg in mot Stockholm som måste åtgärdas långt före 2035. Även kring Hallsberg krävs ytterligare kapacitetsförstärkande åtgärder.

Hallsbergs kommun